

Toekomst van het wielrennen

Samenvatting standpunt:

De commissie cultuur, jeugd, sport en media van het Vlaams Parlement organiseert een hoorzitting over een conceptnota voor nieuwe regelgeving over maatregelen om de toekomst van de wielersport te verzekeren.

Lokale besturen maken bij de organisatie van wielervedstrijden steeds de afweging tussen veiligheid en organisatorische haalbaarheid.

Bij de organisatie van wielervedstrijden draagt de burgemeester en het lokale bestuur een complexe verantwoordelijkheid. Enerzijds als vergunningverlener en bewaker van veiligheid. Anderzijds als ondersteuner van het verenigingsleven en organisatoren van (sport-)evenementen. Die dubbele rol zorgt voor spanningen. Wettelijke verplichtingen laten weinig ruimte terwijl er druk is naar vereenvoudigde processen voor lokale of jeugdvedstrijden en planlastvermindering. Het is dus balanceren tussen veiligheid, regelgeving en werkbare oplossingen voor organisatoren.

Verdere maatregelen om de wielersport te ondersteunen, gaan uit van onderstaande principes, VVSG wil:

- Geen extra financiële druk voor lokale besturen bij nieuwe ondersteuningsmaatregelen. Ze zijn er integendeel op gericht de financiële zelfredzaamheid van wielersorganisatoren te versterken, waardoor zij niet bij (lokale) overheden aankloppen voor extra financiële ondersteuning. Dit houdt ook in dat het overheidsniveau dat een veiligheidsmaatregel oplegt (zoals bv. een ziekenwagen achter de koers) instaat voor de financiële gevolgen hiervan.
- Maximale inzet op planlastvermindering in samenspraak met alle betrokken actoren (organisatoren, lokale besturen, wielerssector, centrale overheden).
- Duidelijk kader voor onderlinge afstemming indien wielervedstrijden op grondgebied van verschillende lokale besturen plaatsvinden waarbij de organisator maximaal ontzorgd wordt en doortochten tijdig worden gemeld.
- Administratieve vereenvoudiging en ondersteuning door middel van uniformiteit en digitalisering proces- en adviesflow. Wij geven de voorkeur aan één digitale tool (aanvraagplatform) waar alle betrokken partijen de organisatie centraal kunnen beheren. Opmaak van een modelvergunning en eventueel draaiboek samen met experts en wielerssector.
- Dit houdt ook in dat maximaal gebruik wordt gemaakt van bestaande kaders bij het uitwerken van nieuwe ondersteuningsinitiatieven.
- Respect voor de lokale autonomie: niet elke gemeente is geschikt voor vaste parcoursen, vast koersaanbod, types wedstrijden, bepaalde periodiciteit, ...

- Maximale inzet op inhoudelijke ondersteuning van organisatoren vanuit de wielervederaties.
- Lokale besturen zijn blijvend betrokken bij de verdere uitwerking van dit initiatief.

Naarmate dit dossier verder vordert richting concrete regelgeving, wordt dit standpunt opnieuw voorgelegd aan de bestuurlijke commissies.

1. Conceptnota

De indieners van de conceptnota maken zich zorgen over de sterke daling in het aantal (jeugd-)wielervedstrijden en willen via gerichte maatregelen de toekomst van de sport in Vlaanderen veiligstellen.

Uit onderzoek van de VUB blijkt dat wielrennen de op één na populairste sport is in België en dat 15% van de bevolking overheidsinvesteringen hierin belangrijk vindt. De achteruitgang is te wijten aan factoren zoals vergrijzing, stijgende kosten, administratieve lasten, aansprakelijkheidsrisico's en een tekort aan vrijwilligers. Nederland kent gelijkaardige problemen, maar biedt ook inspirerende voorbeelden zoals afgesloten parcoursen voor jeugdwedstrijden. De conceptnota pleit dus voor structurele oplossingen om de basis van het wielrennen te versterken en de sport toekomstbestendig te maken.

Cycling Vlaanderen ontvangt structurele en projectmatige subsidies van de Vlaamse overheid om zowel competitieve als recreatieve wielersport te ondersteunen, inclusief opleidingen en begeleiding van clubs en vrijwilligers.

Naast subsidies voor federaties en jeugdwedstrijden ondersteunt Sport Vlaanderen de wielersport ook via opleidingen, materiaalverhuur en campagnes zoals #sportschouders, die vrijwilligerswerk promoten bij onder meer 45-plussers.

1.1. Inhoud

Door middel van een tienpuntenplan wil de conceptnota de Vlaamse Regering vragen om:

1. een **koerspact** te sluiten met elke stad en gemeente, de lokale wielervedclubs en organisatoren van wielervedstrijden, de Vlaamse overheid en Cycling Vlaanderen. Op die manier zou er in elke stad en gemeente een koersvriendelijk parcours afgebakend kunnen worden, en voor logistieke en financiële steun worden gezorgd. De administratie voor organisatoren moet worden beperkt of verlicht en er moet geïnvesteerd worden in een veilig verloop van de wielervedstrijden. Goede praktijkvoorbeelden zoals lokale besturen die de verplichte ziekenwagen in een koers subsidiëren, moeten breder bekendgemaakt worden. In de beleidsnota Sport van minister Annick De Ridder wordt een doelstelling geformuleerd voor veilige locaties voor jeugdwielrennen. Het koerspact kan die doelstelling concreet invullen;
2. nog meer in te zetten op zowel digitalisering als administratieve vereenvoudiging én planlastvermindering. Daarbij is een screening nodig van de meest relevante regelgeving en wetgeving die van toepassing is op de georganiseerde sportsector;

3. de wielersport betaalbaar te houden voor jonge starters door afspraken te maken met Cycling Vlaanderen over het gebruik en de kostprijs van materiaal en fietsen, en door het uitbouwen van een uitleensysteem van wedstrijdfietsen voor jonge renners;
4. in overleg te gaan met de Vlaamse Wielerschool om de werking ervan te evalueren en verder te versterken, zodat kinderen en jongeren kunnen rekenen op een kwaliteitsvolle opleiding en begeleiding;
5. de uitleendienst van sportmateriaal bij Sport Vlaanderen te versterken, zodat in elke provincie gratis en voldoende veiligheidsmateriaal tegelijk beschikbaar is, zoals stootkussens, Boplanafsluitingen, pijltjes en bewegwijzering voor het organiseren van minstens vijf wielervedstrijden;
6. te bewerkstelligen dat in elke Vlaamse provincie minstens één verkeersvrij, gesloten circuit voor wegwedstrijden en -trainingen gecreëerd wordt. Dat kan bijvoorbeeld in samenwerking met Defensie op militaire domeinen, of in samenwerking met de provinciebesturen, zodat provinciale domeinen kunnen worden gebruikt;
7. bij elke wedstrijd van de UCI World Tour of van de UCI ProSeries die Sport Vlaanderen ondersteunt, te verplichten dat er minstens één jeugdwedstrijd per topwedstrijd wordt georganiseerd. De Vlaamse topsportsubsidies kunnen daarbij als hefboom worden gebruikt. De organisatoren moeten ook topploegen en toprenners als ambassadeurs kunnen inschakelen die jongens en meisjes warm maken voor de wielersport;
8. nog meer te investeren in de vorming, opleiding en begeleiding van vrijwilligers, organisatoren en wielersclubs. Dat kan onder meer bij de werving en opleiding van seingevers die het parcours veilig houden. Daarnaast zou de Vlaamse Regering samen met Cycling Vlaanderen een uniform vergoedingensysteem moeten uitwerken voor de vrijwilligers en seingevers, waarbij de kosten mee gedragen worden door de betrokken lokale besturen in het kader van het koerspact;
9. afspraken te maken met Rode Kruis-Vlaanderen, het Vlaamse Kruis en andere vergelijkbare organisaties om de kosten voor de aanwezigheid van ziekenwagens en EHBO-posten tijdens jeugdwielervedstrijden billijk te houden;
10. over die acties jaarlijks aan het Vlaams Parlement te rapporteren naar aanleiding van het jaarverslag van Cycling Vlaanderen.

2. Hoorzitting

Op woensdag voormiddag 3 december organiseert de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een hoorzitting over deze conceptnota over de toekomst van de wielersport.

VVSG zal deelnemen aan de hoorzitting met een delegatie:

- Joël Van der Elst, Burgemeester gemeente Bertem
- Danny Vangoidtsenhoven, burgemeester gemeente Huldenberg
- Frederik Maes, Coördinator noodplanning en evenementen Stad Zottegem
- Thaïs De Vuyst, stafmedewerker VVSG
- Pieter Demyttenaere, stafmedewerker VVSG

3. VVSG-standpunt

Lokale besturen maken bij de organisatie van wielervedstrijden steeds de afweging tussen veiligheid en organisatorische haalbaarheid.

Verdere maatregelen om de wielersport te ondersteunen, gaan uit van onderstaande principes:

- Geen extra financiële druk voor lokale besturen bij nieuwe ondersteuningsmaatregelen. Ze zijn er integendeel op gericht de financiële zelfredzaamheid van wielersorganisatoren te versterken, waardoor zij niet bij (lokale) overheden aankloppen voor extra financiële ondersteuning. Dit houdt ook in dat het overheidsniveau dat een veiligheidsmaatregel oplegt (zoals bv. een ziekenwagen achter de koers) instaat voor de financiële gevolgen hiervan.
- Maximale inzet op planlastvermindering in samenspraak met alle betrokken actoren (organisatoren, lokale besturen, wielerssector, centrale overheden).
- Duidelijk kader voor onderlinge afstemming indien wielervedstrijden op grondgebied van verschillende lokale besturen plaatsvinden waarbij de organisator maximaal ontzorgd wordt en doortochten tijdig worden gemeld.
- Administratieve vereenvoudiging en ondersteuning door middel van uniformiteit en digitalisering proces- en adviesflow. Wij geven de voorkeur aan één digitale tool (aanvraagplatform) waar alle betrokken partijen de organisatie centraal kunnen beheren.
Opmaak van een modelvergunning en eventueel draaiboek samen met experts en wielerssector.
- Dit houdt ook in dat maximaal gebruik wordt gemaakt van bestaande kaders bij het uitwerken van nieuwe ondersteuningsinitiatieven.
- Respect voor de lokale autonomie: niet elke gemeente is geschikt voor vaste parcoursen, vast koersaanbod, types wedstrijden, bepaalde periodiciteit, ...
- Maximale inzet op inhoudelijke ondersteuning van organisatoren vanuit de wielersfederaties.
- Lokale besturen zijn blijvend betrokken bij de verdere uitwerking van dit initiatief.

Naarmate dit dossier verder vordert richting concrete regelgeving, wordt dit standpunt opnieuw voorgelegd aan de bestuurlijke commissies.